

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра загальної екології та екотрофології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ» Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – «Екологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредитів / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Будак Олег Олегович Посада: асистент кафедри загальної екології та екотрофології Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), 326 ауд. E-mail: olegkrivbas@i.ua Зв'язок з викладачем: +380973898859
Опис дисципліни	Дисципліна «Оцінка впливу на довкілля» – процедура аналізу позитивних та негативних впливів на довкілля планованої діяльності, призначена ознайомити студентів з нормативно-правовими та методичними основами оцінки впливу на довкілля, особливостями її практичної реалізації в Україні. Вивчення дисципліни передбачає оволодіння методами організації і проведення оцінки впливу на довкілля та підготовки матеріалів з ОВД.
Передумови для вивчення дисципліни	«Оцінка впливу на довкілля» базується на знаннях дисциплін: «Моделювання і прогнозування стану довкілля», «Моніторинг навколишнього середовища», «Урбоекологія», «Екологічна безпека», «Нормування антропогенного навантаження на природне середовище».
Мета вивчення дисципліни	Мета дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» – отримання знань про правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, визначення доцільності і прийнятності планованої діяльності, забезпечення екологічної безпеки у процесі прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма) можуть бути використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>дистанційного навчання, так і інтерактивних навчальних технологій.</p> <p>РН01.1. Знання і розуміння екологічних проектів та їх впровадження в господарській діяльності.</p> <p>РН01.2. Розуміння основних принципів управління екологічними проектами, як основної складової оцінки впливу на довкілля та оцінки впливів на навколишнє середовище.</p> <p>РН09.1. Демонструвати навички системного оцінювання непередбачуваних проблем техногенного забруднення атмосфери, гідросфери, ґрунтів, біосфери та фахового їх розв'язання.</p> <p>ПР09.2. Уміти обґрунтовувати природоохоронні заходи, спрямовані на запобігання, відвернення та уникнення непередбачуваних екологічних проблем для довкілля</p> <p>РН11.1. Уміти прогнозувати вплив основних видів виробництва на атмосферу, гідросферу, ґрунти і біосферу з урахуванням відмінностей технологічних процесів та екологічних особливостей зазначених середовищ.</p> <p>РН11.2. Уміти проводити оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення, які виникають у результаті провадження планованої діяльності</p> <p>РН14.1. Уміти доносити результати діяльності шляхом складання повідомлення про плановану діяльність та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.</p> <p>РН14.2. Знати процедуру своєчасного, адекватного та ефективного інформування уповноваженого органу та громадськості про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.</p> <p>РН23.1. Демонструвати навички до участі в управлінні екологічними проектами.</p> <p>РН23.2. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів в процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля та розділу проектної документації «Оцінка впливів на навколишнє середовище».</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Європейська інтеграція України у сфері екологічної оцінки</p> <p><u>Тема 1. Законодавство Європейського Союзу у сфері оцінки впливу на довкілля</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення процедури екологічної оцінки. 2. Оцінка впливу на навколишнє середовище. 3. Стратегічна екологічна оцінка. <p><u>Тема 2. Міжнародні зобов'язання України в сфері оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оргуська Конвенція. 2. Конвенція Еспо. 3. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. 4. Енергетичне Співтовариство. <p><u>Тема 3. Система екологічної оцінки в Україні</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка впливів на навколишнє середовище та екологічна експертиза до 2011 року. 2. Оцінка впливів на навколишнє середовище після прийняття ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності». 3. Становлення процедури оцінки впливу на довкілля та стратегічної

екологічної оцінки.

Змістовий модуль 2. Оцінка впливу на довкілля: законодавство, порядок проходження та отримання висновку

Тема 4. Законодавча база України щодо оцінки впливу на довкілля

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Основні поняття і терміни.
2. Нормативно-правові акти з оцінки впливу на довкілля прийняті відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля».
3. Зміст і суб'єкти оцінки впливу на довкілля.

Тема 5. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля

1. Категорії видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля.
2. Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
3. Критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.

Тема 6. Гласність оцінки впливу на довкілля

1. Інформування громадськості про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.
2. Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля
3. Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля

Тема 7. Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

1. Визначення обсягу досліджень.
2. Визначення рівня деталізації інформації.
3. Повідомлення про плановану діяльність, яка стосується зони відчуження або зони безумовного (обов'язкового) відселення території.

Тема 8. Звіт з оцінки впливу на довкілля (частина 1)

1. Опис планованої діяльності, виправданих альтернатив та поточного стану довкілля.
2. Опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів.
3. Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Тема 9. Звіт з оцінки впливу на довкілля (частина 2)

1. Опис методів прогнозування, передбачених заходів та очікуваного значного негативного впливу планованої діяльності на довкілля.
2. Зауваження і пропозиції, що надійшли до уповноваженого територіального органу; стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля; резюме нетехнічного характеру інформації.
3. Нормативно-методичне забезпечення та стандартизація підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля.

Тема 10. Громадське обговорення у процесі оцінки впливу на довкілля

1. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.
2. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.
3. Журнал реєстрації учасників громадських слухань та їх виступів; Протокол громадських слухань та відомість зауважень та пропозицій.

Тема 11. Оцінка транскордонного впливу на довкілля.

1. Порядок прийняття рішення про здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля.

	<p>2. Схвалення результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля. 3. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті. <u>Тема 12. Стратегічна екологічна оцінка</u> 1. Загальні положення. 2. Повноваження суб'єктів стратегічної екологічної оцінки. 3. Порядок здійснення стратегічної екологічної оцінки. Змістовий модуль 3. Оцінка впливів на навколишнє середовище та експертиза об'єктів планованої діяльності <u>Тема 13. Оцінка впливів на навколишнє середовище</u> 1. Нормативно-правове забезпечення оцінки впливів на навколишнє середовище 2. Мета, завдання та особливості розробки матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище. 3. Стадії розробки оцінки впливів на навколишнє середовище 4. Структура та склад розділу оцінки впливів на навколишнє середовище у проектній документації. <u>Тема 14. Експертиза об'єктів планованої діяльності</u> 1. Нормативно-правові документи, які регламентують проведення експертизи проектної документації об'єктів планованої діяльності. 2. Експертиза проектної документації щодо забезпечення безпеки життя та здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища і забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення. 3. Врахування матеріалів оцінки впливу на довкілля в процесі підготовки експертного звіту на об'єкт планованої діяльності.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань тощо. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових завдань, постановкою проблеми та її вирішення; ділових та рольових ігор; графічних робіт. Для засвоєння дисципліни "Оцінка впливу на довкілля" використовуються також методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); методи контролю і самоконтролю у навчанні.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, дисциплінованість, старанність, креативність.</p>

	<p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р., № 2059- VIII ВР. Відом. Верхов. Ради України. 2017. № 29. Ст. 315. 2. Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 р., № 1026. 3. Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 р., № 1010. 4. Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 р., № 989. 5. Про затвердження Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звітів з оцінки впливу на довкілля: затв. наказом М-ва захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2021 р., № 193. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості (посібник) / Є. Алексєєва [за заг. ред. О. Кравченко] – Видавництво «Компанія “Манускрипт”»– Львів, 2017. – 36 с. 2. Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0092. 3. Environmental Impact Assessment URL: https://www.epa.ie/our-services/monitoring--assessment/assessment/environmental-impact-assessment/ <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля URL: http://eia.menr.gov.ua/. 2. Оцінка впливу на довкілля URL: https://mepr.gov.ua/timeline/Ocinka-vplivu-na-dovkillya.html.